

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Andrássy beszámoló

Debrecen, augusztus 12.

Andrássy Gyula gróf, akit a szocialista elvtársak valamikor régen úgy öt év előtt „a fekete gróf”-nak neveztek s akit most még is egy tából esznek cseresznyét ugyancsak nagy barátság mellett, elfelejtve a szakszervezetek föloszlatását, a kasszák elkobzását, ismétlem az az Andrássy Gyula gróf, aki most pártot alakít s akitől minden párt úgy fél, mint a tüztől, mert ő az, aki még eddig minden pártot szétugrasztott, Nagymihályon járt a kerületében, hogy maga szervezze meg azt a gyűlést, amelyről mint impozáns, lelkes, nagyfontosságú eseményről emlékeznek meg a lapok, mert ő ott beszámolót fog tartani.

Ha most erre a eseményre bereklamirozandó a függetlenségi lapok és Andrássy Gyula gróf lábzsurnálja azt fogja írni, hogy ez elé a beszámoló elé nagyérdeműséggel néz a politikai világ és egész Magyarország, bizony isten csodák csodájára igazat fog írni. Most az egyszer véletlenül. Azt hittük ugyan, hogy az ellenzéki kiskedéssel vele jár, hogy még véletlenül se tudjanak igazat mondani, mert eddig legalább így csinálták. De most be kell ismernünk, igazat mondanak. Andrássy Gyula gróf beszámolója elé valóban nagy érdeklődéssel tekint mindenki, ellenzéki és munkapárti oldalon egyaránt. Illetve ellenzéki oldalon már kevésbé biztosan. Hiszen ők már tudják, mit fog mondani fegyvertársuk, tudják, hogy ha másfélórás beszédet akar mondani, nem mondhat egyebet, mint amit ők szoktak mondani.

De ismétlem munkapárti oldalon őszinte az érdeklődés. És ez érthető is. Mert mindenki méltán kíváncsi is lehet arra, mit mondhat Andrássy Gyula gróf, aki megcsinálta a választójogi törvényjavaslatot pluralitással, pedig mint mondja a radikális pártnak szövetségese és hiva az általános, titkos, egyenlő és községenkénti választói jognak. Vajjon mit is mondhat? Hogy Tisza alkotmánytipró, hogy Tisza hazaáruló, hogy Tisza Bécsnek szolgált? Istenem ezt már annyiszor mondták és éppen ők mondták, hogy már csak ezéért sem hiszik el nekik, de neki sem. Vagy szólni fog arról, hogy ő radikálisan liberális? De hiszen fekete, szomorú multja van neki e téren. Beszélni fog arról, amit annyiszor szeretett már eddig meghallgatni mással, hogy közéleti tisztaságot akar megteremteni ő, akinek fejére olvasták a belügyministersége alatt megtartott időközi választások eredményét?

Bizonyos, hogy fog beszélni mind ezekről, hiszen egy beszámolón beszélni kell s az ellenzéki beszámolók ismeretesei arról: mindegy mit és ki beszél, csak be-

széljen és szidja a kormányt. Vajjon hát ide fog sülyedni Andrássy Gyula gróf? Minden valószínűség szerint igen, mert nincs olyan tárgy, nincs ellenzéki rövid életében olyan mozzanat, amelyről beszámolhat.

Uj pártjáról, illetve új pártjának alakítási, születési szenvedéseiről csak nem fog beszélni. Hiszen az éljent, a hangot, tehát a külső dekorumot, amiért az ilyen céciókat rendezni szokták, függetlenségi atyafiak szolgáltatják, azok pedig már Vásárhelyen megmondták Andrássy Gyula gróf barátainak, mit tartanak azokról a függetlenségiéről, akik cicázni mernek Andrássy tervével. Azt mondták Déry Zoltánéknak, hogy áruló. Már pedig ugye csak az áruló, aki ellenséggel cimborál. Tehát az új pártalakítás a függetlenségi szemében ellenséges dolog. Ezt nem jó lesz ott pengetni, mert biz isten nem lesz éljen. Andrássy pedig van olyan jó politikus, hogy azt a drága, jó, impozáns, lelkes külsőséget csak föl nem áldozza egy olyan hasznavehetetlenek bizonyult, rongy ideáért, amelyikkel eddig még a 67-eseknél is szegyént vallott.

Hát ezek után mi marad még, amiről beszámolhatna a tiszadobi reüniónak kidölgője?

Igazán kíváncsiságot keltő kérdés, miről számolhat be egy Andrássy Gyula gróf, aki valamikor azt is merte mondani, hogy őt a neve, az apja emléke is kötelezi valamire.

Lesz-e bátorsága, lesz-e férfiasága megmondani a valót, az igazat. Megmondani, hogy hosszú hónapokon át semmit sem cselekedett. Hogy beállott nyíltan azoknak táborába, akik hazug jelszavakkal, elkoptatott nemzetiszinü frázisokkal szédítették évtizedek óta ezt a szerencsétlen országot, de tenni érte semmi sem tettek, de összevesztették uralkodójával, a nemzeti-ségeivel, lejáratták tekintélyét a szomszédok előtt, meggyengítették erejét idebenn, testvér gyűlölséget oltva magyarba a magyar ellen.

Meg meri-e mondani, hogy cselekszi ezt azért, mert gyűlöletes előtte a kormányfő. Megmeri-e mondani, hogy e gyűlölete egy fizikai törvény matematikai okain nőtt bele a lelkébe és e fizikai törvény az, hogy ahol egy test van, ott más test nem lehet. Ezért is jogosan kíváncsiak lehetünk mi: megfogja-e ezt mondani:

— Gyűlölöm Tiszát, mert elfoglalja azt a helyet, amelyre én akarok ülni.

Mindenki, aki gondolkozik, úgy fogja találni, az az igazság, hogy beszámolót tartani, annyit jelent, hogy valaki beszámol, számot ad arról, mit cselekedett, jót, hasznosat. Beszámoló lesz-e hát a nagymihályi kiruccanás? Lehet-e beszámoló? Van-e hát valami olyan, amiről Andrássy

Gyula gróf számot adhat. Nincs, nincs és nincs!

Miért hozza meg mégis a kényelmes, a későn kelő gróf ur ezt az áldozatot, hogy elutazik Nagymihályra s ott másfél órás beszéd után rossz bankettet egyen végig. Nem a beszámolás szükségessége miatt, hanem azért, hogy politikai tényező maradjon a nemes gróf.

De hát ezért érdemes?

Kmetty Károly a közigazgatás államosításáról

Helyesli a kinevezési rendszert

Kmetty Károly, a budapesti tudományegyetem közjog-tanára, ma egy hírlapíró előtt kifejtette véleményét a közigazgatás tervbevetett reformjáról. Az ellenzék, amely tudvalevően a multban gondolkodás nélkül esküdött Kmetty közjogászai csálhatatlanságára, most magától az általa legilletékesebbnek elismert szakférfiutól értesülhet arról, hogy a kormány terve nemcsak hogy nem gyöngíti a törvényhatóságok autonómiáját, hanem a kinevezési rendszer életbeléptetése révén egyenesen annak erősítésére siet.

A hírlapíró elsősorban azt a kérdést intézte a professzorhoz, hogy hiva-e a közigazgatás államosításának? Kmetty Károly dr. így válaszolt:

— Ki nem ismerné a kormány ezen tervét, melynél nagyobb jelentőségű és nagyobb horderejű átalakítás századok óta nem volt állami életünkben. Hiszen a vármegyerendszer tengelye: a tisztviselők választásának joga. A nép óriási bizalomnyilvánítása lesz a királyság iránt, ha ezt a hatalmat és jogot a király kezébe adja. Ha a királyi hatalom nemzeti jellege feltétlenül és minden időkre bizonyos, úgy a jogátadásból a magyar nemzeti léte veszedelem nem származik; sőt az erők egybefoglalását a központosított királyi szervezet inkább biztosítja, mint a municipális széttagoltság. A magyar állam erejét a nemzeti-ségekkel szemben sokkal hathatósabban érvényesítheti, a nemzeti szellemtől áthatott egységes közigazgatási organizáció.

— Eszerint tanár ur üdvösnek tartja az államosítást, alkotmányjogi szempontból is?

— Kérem, jól disztingváljunk. A mai állapot szerint a választott törvényhatósági tisztviselő jogállása a kormánnyal szemben nem képez erős alkotmánybiztosítékot. — Teljesen függő helyzetben van a kormánytól, főleg ennek szinte abszolút fegyelmi hatalma folytán. Ha őszintén gondolja a kormány, hogy a közigazgatási bizottság és a törvényhatósági közgyűlés autonóm jogkörét megerősíti, fenntartja a kormányrendeletekkel szemben a törvényhatóság panaszjogát a közigazgatási bírósághoz, (amint azt az 190. 60., Andrássy-féle törvénycikk megálapította) úgy alkotmányjogi-lag a helyzet a kinevezési rendszer dacára nem rosszabbodott.

— Pártpolitikailag értékes-e a választott tisztviselő a kormánnyal szemben?

— Amint éppen a választások példája mutatja, a választott tisztviselői kar mai helyzetében a mindenkor kormányvoknak majdnem csekély kivétellel, rendelkezésére áll. A királyi szolgabíró jól szabályozott pragmatika mellett esetleg több gerincet tanusíthat.

— A jegyzők államosítását is időszerűnek tartja, tanár ur?

— Községi életünk legfőbb nyomorúsága a jegyzők tarthatatlan helyzetéből ered. — A jegyzőt falujának és szolgabírójának rabigájából ki kell szabadítani. Jobban kell fizetni. Több erkölcsi és anyagi előmenetelt kell számára biztosítani. A közigazgatás jótéteményeit népünk háromnegyedrésze a jegyző tehetetlensége folytán nem érezheti. Kinevezett hatósággá emelt, a község élére helyezett, jól képzett jegyzői kar, közigazgatásilag és nemzetileg nagy áldás lehet.

— A választási rendszer mai alakjában már a nemzetiségi jegyzőktől sem óvhat meg. Ezért, bár elismerem, hogy a szabadság szem pontja a népválasztás elvét követelné inkább, mégis az adott helyzetben meg tudnék barátkozni az állami kinevezés gondolatával.

Hajdúvármegye júliusban

A közigazgatási bizottság ülése

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg ülését, amelyen az egyes szakreferensek terjesztették elő jelentéseiket a közigazgatás menetéről és eseményeiről. Az ülésen Kovács Gyula alispán elnökölt.

A kivándorlás.

Elsősorban Pákozdy Sándor főjegyző ismertette az alispán időszi jelentését, amely a közbiztonsági állapotokról s a lefolytatott fegyelmi ügyek állásáról számolt be. Ugyancsak az alispáni jelentés szerint kiadtak júliusban tíz utlevelet, amelyeket mind Amerikába menő kivándorlók kértek.

Adózás.

Nagy József kir. pénzügyigazgató helyettes jelentése szerint júliusban Hajdúvármegye területén befolyt egyenes adóban 77,222 korona 83 fillér, hadmentességi díjban 203 korona 60 fillér, bélyegjövődékben 150,292 korona 92 fillér, jogilletékben 38,883 korona 73 fillér, díjjövődékben 328 korona 50 fillér, dohányjövődékben 47,133 korona 5 fillér, határvámjövődékben 190,70 korona 43 fillér és fogyasztási és italadóban 25,935 korona 65 fillér.

A közegészségügy.

Losonczy Álmós dr. kir. tanácsos tisztí főorvos jelentette, Hajdúvármegye területén a közegészségügyi viszonyok kedvezőtlenebbek voltak, mint júniusban. A halálozások száma magas, a születéseké csekély volt.

A kanyaró még július hónapban erősen terjedt, az összes kanyaró betegek száma volt 430. Ezek közül felgyógyult 386, elhalt 9.

A születések száma júliusban volt 498, a halálozásoké 355, a szaporodás tehát 134.

A belügyminiszter rendelete folytán a délvidéken föllépett kolera miatt minden községben megtétette a szükséges óvintézkedéseket s a kolera elleni védekezés minden eszközével minden ponton készen állottak.

Iskolaügyek.

Laczák Kálmán segédtanfelügyelő jelentése szerint a kultuszminiszter 12 tanítónak fizetéskiegészítés címén államsegélyt adott, a jövőévben engedélyezte az egyházamban való tanítást a vármegye területén levő iskolákban. Ertesítette egyben a kultuszminiszter a tanfelügyelőséget, hogy egy külföldi kivándorlásra csábító iratot, az „Argentinische Republique im Jahre 1912.” és „Jo-

vel” című magyar ellenes román könyv terjesztésének megakadályozását elrendelte.

Az állategészségügy.

Reitz János kir. főállatorvos a következőket jelentette: Hajdúvármegye területén júliusban az állategészségügyben kedvezőtlenebb fordulat következett be. Föllépett járványosan a lépfene Nádudvaron, a veszettség Kabán, a száj- és körömfájás Püspökkladányban, a sertésorbán Mipepércsen. Ezért ezekben a községekben az ott már elrendelt zárlatokat tovább is fenn kellett tartani.

A közigazgatási bizottság az előterjesztéseket tudomásul vette.

Botrányok egy 48-as százados temetésén

Ha nincs pénz, nem jön a tisztelendő. — A város hat lóval váltja meg a kegyeletet.

Nyiregyházáról jelenti tudósítónk: Nagy feltűnést okoz városzerte az a botrány, amely szécsényi Krudy Gyula negyvennyolcas honvédszázados temetése körül történt.

Szécsényi Krudy Gyula, aki a Bem tábornok vezérlete alatt állott veressapkásoknál szolgált, a háboru után Nyiregyházán telepedett le és ügyvédi irodát nyitott. Közel negyven éves ügyvédkedés után a budapesti honvédménház parancsnoka lett, ahonnan három évvel ezelőtt visszajött Nyiregyházára.

Három nap előtt halt meg a honvédszázados és tegnap délután öt órára volt kitéve a temetése. Amikor a pap még negyed hat után sem volt jelen, Krudy özvegye elküldött érte a parókiára, ám a küldőnc azzal az üzenettel tért vissza, hogy *amíg a gyászbeszédért járó harminchat koronát el nem küldik, addig a tisztelendő ur nem jön el.* Krudyék nagy szegénységben éltek, úgy, hogy a temetést közadakozásból tudták csak elintézni. Krudyné elküldötte a pénzt és a pap háromnegyed hatkor meg is érkezett. Mikor azonban a halott beszenteléséről volt szó, a tisztelendő kijelentette, hogy azért *külön huszonkilenc korona jár.* Miután az özvegy nem tudta ezt kifizetni, Krudy Gyulát *beszentelés nélkül* kellett eltemetni.

Szécsényi Krudy Gyula valamikor képviselőtestületi és megyebizottsági tagja volt Nyiregyházának és Szabolcsvármegyének és mindezek dacára sem a város, sem a megye nem képviseltette magát a temetésén. A város *hat lovat küldött a temetésre* és ezzel be is fejezte az ügyet. Az ügyvédi karból sem volt jelen senki a temetésen.

Érdekes az is, hogy a budapesti honvédménház egyáltalán nem gondoskodott volt parancsnokának eltemetéséről s így történt, hogy a negyvennyolcas hőst nem részesítették az öt megillető végtisztességben.

A parókián tudósítónk a következő magyarázatot kapta az esetről:

— Özvegy Krudy Gyuláné megbízásából egy asszony jött hozzánk a temetést megrendelni. Arra a kérdésre, hogy milyen temetést óhajt, azt felelte, hogy kétszeri nagy harangozást kíván, valamint segédletet is. Megmondtuk az árat és alkudozására kijelentettük, hogy amennyiben nincsen pénzüik, *kérjenek „Isten nevében” temetést, akkor csak az egész apró díjakat, mintegy nyolc koronát számítunk fel.* Krudyék ebbe nem mentek bele, hanem megrendelték a harmincnégy koronás temetést.

A legérdekesebb a dologban, hogy a *hádkló kívánságára a luteránus lelkésszel ki-*

vánták Krudyt eltemetni, ez azonban nem vállalta az aktust, miután Krudy Gyula halála megelőzte abban, hogy áttérjen a luteránus vallásra. Ekkor jött hozzánk az özvegy megbízottja, aki — ismételten hangsúlyozzuk — megrendelte a harmincnégy koronás temetést.

Nyiregyháza közönsége különösen a várost okolja a sajnálatos esetért, miután annyit megtehetett volna nemcsak a 48-as honvédszázadosnak, hanem az egykori képviselőtestületi tagnak is, hogy tisztességes eltemetéséről gondoskodják. Igaz ugyan, hogy *Bogár* Lajos városi főjegyzőnek köszönheti a Krudy-család a honvédszázados eltemetését, miután ő személyesen indította meg a gyűjtést azzal, hogy tíz koronát adományozott e célra a saját zsebéből. Azonban a főjegyző humánus gondolkodása és jószívűsége nem menti fel a várost azon kötelessége alól, hogy mindeképpen fényes módon temettessen el egy erre érdemes vitézt. Hat lóval intézték el a kegyeletet és nemcsak hogy nem képviseltették magukat, hanem még egy hajdut sem küldtek el a temetésre.

Becsempészték egy nagyvárad papot a hajdudorogi püspökségbe

Kavarodás a kismajtényi lelkészség körül

Most kerülnek nyilvánosságra azok az akták, amelyek a *Jaczkovics* Mihály hajdudorogi püspöki helynök látogatásával lezajlott botrányok kulissza-eseményeit tárják fel. Ezek sorában nem érdektelen az, hogy a le tartóztatott kismajtényi zendülő pap helyébe a nagykárolyi főesperes miként akart egy nagyvárad fiatal papot beültetni. Minden felesleges szópazarlás helyett elmondia az esetet két hivatalos irás. Az egyiket *Papp* Antal munkácsi püspök, a hajdudorogi egyházmegye apostoli adminisztrátora intézte annak idején a nagykárolyi espereshez, aki tudvalevőleg a tulzók taborába tartozott:

Főtisztelendő *Marchis Romulus* urnak főesperes-lelkész

Nagykároly.

Folyó hó 22-én kelt 189. sz. beadványa kapcsán, melyben jelentette, hogy a kismajtényi hívek lelkiekben való ellátásával *Danila* Mihály Nagyvárad egyházmegyei áldozó papot bízta meg, értesitem Főtisztelendőségedet, hogy minden intézkedési jogot magamnak tartok fenn, kivált ahol jurisdictió gyakorlásáról van szó. Én már e hó 20-án kelt 1136. sz. és *Mitrovics* Elek esperesi hivatalvezető utján közölt intézkedésemmel a kismajtényi lelkészet oldalagos adminisztrálásával a *domahidai lelkészt* bízta meg, bár a kismajtényi hívek *vikáriussommal szemben a templomban elkövetett erőszakoskodásuk miatt megérdemelték volna, hogy őket interdictum alá helyezzem.* *Danila* Mihály nagyváradai újdonszentelt áldozó papot a kismajtényi lelkész területén minden functiótól eltöltöm. Főtisztelendőségedet pedig figyelmeztetem, hogy *tudtomon kívül és engedélyem nélkül parochiáján kívül semmiben sem intézkedjék.*

Ungvár, 1913. április 25.

Antal s. k.
apostoli adminisztrátor.

A főesperes — névszerint *Marchis* Romulusz — úgy látszik alaposan megijedt a püspök erélyes hangu levelétől, mert alázatos válaszában hosszasan fejti eljárásának indokait s többek között ezeket írja:

— Méltóságod mint főesperesnek, nem mint nagykárolyi plébánosnak adott utasítást a majtényi ügyekben; régi egyházmegyém-ben pedig az a gyakorlat volt érvényben, hogy vagy az illetékes esperes, vagy a főesperes ideiglenesen intézkedhetett adminisztratív

dolgokban, rögtön jelentést téve a püspöknek mit az vagy jóváhagyott, vagy nem. Én tehát teljesen bona fide a legjobb szándékkal tettem, amit tettem és mint pap merem állítani, hogy legcsekélyebb szándékom sem volt Méltóságodnak kellemetlen, nem tetsző dolgot cselekedni. Jelentem is egyuttal, hogy Méltóságod leiratának vétele után, akkor azonnal, azaz e hó 27-én délben táviratilag értesítettem Danila Mihály lelkészt Kismajtényban, hogy Méltóságod a kismajtényi lelkészet területén minden egyházi funkciótól eltiltotta.

A becsempészett papnak hamar el kellett tehát a székhelyéről távoznia.

Legyen-e revízió?

Megkezdtek a bolgárok a leszerelést

A balkáni veszedelem gyorsan közeledik a befejezés felé. A békeszerződést megkötötték s a bolgárok megkezdik már a demobilizációt és még abban az esetben is, ha a hatalmak revidálva a bukaresti békét, megjegyzést tennének részletekre, konfliktus lehetősége kizártnak tekinthető.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Elejtik a revíziót.

Páris, augusztus 12. Valószínű, hogy az orosz kormány elejti a bukaresti szerződés revíziójának tervét. A Figaro pétervári tudósítója jelenti, hogy az orosz külügyi kormány bonyodalmaktól tart, ha mégis összehívják az európai konferenciát és nem látja időszerűnek, hogy ismét megbolygassanak minden Balkán-problémát. Erre való tekintettel Szaszonov már nem támogatja a bécsi külügyi kormány tervét, ámbar *Kavalla kérdésében Bulgária partján áll* és e részben élénk véleménycsere van a nagyhatalmak között.

Izvolszkij orosz nagykövet tegnap meglátogatta Pichon külügyminisztert és hosszasan tanácskozott vele a nemzetközi helyzetről, ugyszintén Drinápoly kérdéséről is. Mint-hogy azonban Izvolszkij még nem kapott utasításokat Pétervárról, hogy mit akarnak ott tenni Drinápoly kiűritésének erőszakolására, tehát döntés ebben az irányban még nem eshetett.

Gratulálnak Majorescunak.

Bukarest, augusztus 12. Fürstenberg herceg a bukaresti osztrák-magyar követ ma fölkereste Majorescu román miniszterelnököt és tolmácsolta előtte Berchtold gróf külügyminiszter szerencsekívánatait abból az alkalomból, hogy a békét megkötötték.

Általános leszerelés.

Szofia, augusztus 12. A minisztertanács ma délelőtt jóváhagyta a leszerelésnek azt a tervét, melyet a hadvezetőség ajánlott és tegnap délben már meg is kezdődött a demobilizáció. Először az önkénteseket és az adófizetőket bocsátják el, utánuk következnek a harminc évnél idősebb tartalékosok. A hadügyminiszter ma távirati parancsot küldött a hadosztályok parancsnokaihoz, hogy haladéktalanul szabadságolják az 1907—1911. korosztálybeli tartalékosokat. *A leszerelés legfeljebb 20 napig fog tartani* és augusztus 25-éig tartoznak a román csapatok a bolgár területeket kiűriteni.

Belgrád, augusztus 12. Ma jelent meg a hadügyminiszter rendelete, amellyel a legmagasabb csapatparancsnokokat a leszerelés megkezdésére utasítja. *A demobilizáció szerdán kezdődik.*

Bukarest, augusztus 12. Holnapután kez-

dődik meg az általános leszerelés. — Kisebbróman csapatok már tegnap haza indultak és átkeltek a Dunán, de tovább nem haladhattak, mert a kolera miatt öt napos vesztegzárt rendelt el a hadügyminiszter.

A törökök Kirkkilisszében.

Szofia, augusztus 12. A főhadiszállásra érkezett információk szerint a törökök meg-erősítik Kirkkilisszét. A törökök a lakosságtól elveszik a termést és Tirnovcsikba szállítják. Csitnikov, Placevo és Kamilla falvak lakói az erdőbe menekültek. — A törökök elrabolták marháikat. Neliika-Modasuri, Nassa, Pirgopoli, Urgari és Yana falvakat török csapatok körülfalták. A katonák az asszonyokon erőszakot követtek el, a férfiakat pedig, köztük számos lelkészt, fogságba vetettek, majd legyilkolták. A görögök kémszolgálatot teljesítenek a török csapatok számára. Tegnap est: Kujongauburg mellett a bolgár őrököt husz török lovas megtámadta.

Franciaország csatlakozik a revízióhoz.

Pétervár, augusztus 12. Récs írja, hogy Franciaország is csatlakozott Ausztria-Magyarország és Oroszország ama fölfogásához, hogy a bukaresti békét a hatalmaknak a berlini szerződés adta joguknál fogva revízió alá kell venni, különösen Kavalla város birtoka szempontjából.

A malisszorok Montenegró ellen.

Cetinje, augusztus 12. A Montenegró déli határán folyó harcokról a következőket jelentik: A hoti és grudi törzsek nagyobb csapatai vasárnap harcot kezdtek a montenegrói csapatok ellen, miután már az előző héten jelentéktelen elszórt ütközetek voltak. Vasárnap a két malisszor törzs együttesen vonult a montenegróiak ellen. Több órai tüzelés után a montenegróiak részén négy ember súlyosan, egy könnyebben megsebesült. A malisszorok veszteségét nem ismerik.

Félelem a bolgár csapatoktól.

Atén, augusztus 12. Trécia és Macedónia lakosságát arra a hirre, hogy a bolgár csapatok visszatérnek, pánikszerű félelem fogta el. A görögök és a törökök görög területre kezdenek átköltözni. A kormány bizonyos nyugtalansággal látja a bevándorló áramlatot, amely nem csekély terhet ró Görögországra.

A szerb moratórium.

Belgrád, augusztus 12. Az eddigi rendelkezések szerint a moratóriumot a leszerelés kihirdetése után negyvenöt nappal szüntetik meg. Minthogy azonban a háború hosszú tartamára való tekintettel ez az aránylag nagyon rövid határidő technikai akadályokat gördít a fizetés újra való megkezdése elé, ezt a kérdést külön törvényes rendelettel fogják szabályozni.

= **Antiszemita pártalakítás.** Politikai körökben tartja magát a hír, hogy legközelebb néhány konzervatív katolikus politikai antiszemita-párt alakításán fáradozik. Élükön állítólag Barkóczy Sándor báró nyugalmazott miniszteri tanácsos áll. Napilapot is indítanak, melyet két fillérért fognak árusítani. Az adományok javában folynak a párt és a lap alapítása céljára. A pártnak saját nyomdáj is lesz.

= **Andrássy beszámoló.** Nagymihályról táviratozzák: Andrássy Gyula gróf ma Nagy mihályon a kerületében járt, hogy előkészítse beszámolóját, amelyet a legközelebb akar ott megtartani.

Színház

Désy Alfréd búcsúja

*

Désy Alfréd, a debreceni színháznak éven át volt tehetséges tagja, az „Apolló” mozgó közkedvelt igazgatója szombaton végleg búcsút vesz Debrecentől. — Désy Alfréd azok közül a kiváló tehetségű művész-emberek közül való, akik nem tudnak beilleszkedni a mai elkorcsosult és lezüllött színházi rendszerbe s a művészetet nem áldozzák fel a mindennapi kenyérért; így tehetségüket sem adták el ahoz nem értő kontár üzletembereknek potom pénzért. De tehetségük tudatában ui meggyeket keresnek, melyen érvényesüljenek. — Így lett Désy Alfrédból, a kedvelt, szimpátiikus és tehetséges művészből elsőrangú mozikapacitás, akinek izléséhez, hozzáértéséhez és energiájához fűződik e város hatalmas mozivállalatának, az Apolló-színháznak fellendülése, meg erősödése és jövője.

Ma, amikor hét évi közszereplés után távozik, meg kell ragadnunk az alkalmat, hogy a tehetségeknél tartozó nyilvános elismeréssel siessünk hozzá és melegen szorítsunk vele kezét. Mert mindenkor büszkesége volt a mi színpadunknak és színészetünknek. Nem kereste az olcsó hatást és a karzatra irányuló sikereket. Művész volt a javából, aki a maga fejlődött izlését és lelkiismeretét szolgálta s nem köztetszésre, de a debreceni színpadot méltán megillető nivóra törekedett. Természetes, hogy az utóbbi évek sivársága s a debreceni színészet mai lezüllése kedvét szegték s hátat fordítva a színpadnak, igazabb illúziót és méltányosabb megértést kerestek.

Apollóbeli szereplése ezt a várakozást igazolta is. Nagy színpadi rutinja, műérzéke hamar bizalmat szereztek számára a közönség soraiban, mint a szakkörökénél. — A kezdő vállalatot biztos alapokra fektette s Désy Alfréd neve garancia volt, hogy amit ellenjegyzése mellett kapunk, az szép, értékes és támogatásunkra érdemes. De a szakkörök figyelmét is fel tudta kelteni a maga művészi vallásával, hitével. Így biztos tudomásunk van arról, hogy Henny Porten, aki egy év előtt még a százdrangu moziállagok közé tartozott, a Désy Alfréd szakértő szemei által lett felfedezve s a Magyarországon szerzett figyelem által terelődött rá a külföld szeme.

Most pedig, mint moziíró és színész távozik Debrecenből s keres új tért érvényesüléséhez. Mártonfalvy Györgyvel, a debreceni színház hatalmas talentuma karnagyával moziszekecsset szervezett, mellev nemcsak az országba, de a külföldre is gravitál, bizonyonyal olyan auspiciumok között, mint eddigi pályafutása volt. Igaz, őszinte talentum, megérdemli, hogy tehetségéhez méltó legyen anyagi és erkölcsi sikere. Holnapután, csütörtökön, egy kabaret keretében búcsúzik Désy Alfréd, a színész, író és zeneszerző talentummal áldott és szép reményekre jogosító művésztehetség.

* **Az új színházi szezon.** A színházi bizottság e hó 16-án délután négy órakor tart ülést, amikor az új színházi szezonnal kapcsolatos kérdéseket fogják letárgyalni. Az ülésre meghívták Mezei Béla igazgatót is.

* **Móricz Zsigmond „Csokonai”-ja.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Móricz Zsigmond, az országos nevű író négy felvonásos új darabot ír, melynek tárgya Csokonainak Lillához való szerelmi története lesz. A darab fő női szerepét: Lillát Váradí Arankának szánta az író, míg a költő anyját Blaháné játszani a darabban. Ugyancsak főszerepet szánt az író Horváth Paulának is, akit most szerződtetett a budapesti „Nemzeti Színház”, ahová Móricz Zsigmond a darabját írja. Nem lehetetlen, hogy Csokonait Csontos Gyula fogja játszani, aki alighanem ismét szerződést bont, ezuttal utoljára, hogy végre megérdemelt helyén: az ország első színházában legyen.

* **Holnap nagy cabarettel** egybekötött mozgó-fénykép előadás az Apollóban, Deési Alfréd bucsuja. Lesznek művészi mozgóképek, kuplék, népdalok, táncok. Fellépnek: Forrai Camilla, Kis Mariska, Bihari Lola, Arányi Vilmos, Fehérvári Imre, Székely Gyula, Mártonfalvi György, Deési Alfréd. Rendes árak. Jegyek holnap egész nap előre válthatók. Két óras előadás, fél 8 és fél 10 óras kezdettel.

* **Ma utoljára látható** az Apollóban „A kikapós apa” 2 felv. vígjáték és „A dicsőség útján” című 2 felv. amerikai dráma és még több bohózat, vígjáték, természeti kép. Két óras előadás. Rendes árak, kedvezményes jegyek érvényesek.

* **Deési Alfréd bucsufellépte** holnap lesz az Apollóban egy nagy cabaret keretében. Jegyek előre válthatók a pénztárnál. Rendes árak. Kedvezményes jegyek nem érvényesek. Családi műsor.

Wilhelms, Szentkirályi és az érmihályfalvai rabbiválasztás

Egy megzúpult csödkérvény története

A napokban hirt adtunk arról a háborúságon, mely az érmihályfalvai izraelita hitközség kebelében dúl a rabbi-szék betöltése miatt. A legkomolyabb jelölt **Schönfeld Béni** volt, aki a talmudi tanok kitünően jártas tudósán híreben állott, az ő megválasztását azonban ellenfelei olyképpen akarták lehetlenné tenni, hogy az Érmihályfalvai Takarékpénztár és az Érmelléki Hitelbank utján csödkérvényt nyújtottak be ellene a nagyváradai törvényszékhez. A bíróság azonban a csödot csak abban az esetben rendelte volna el, ha a kérvényezők leteszik az óvadékat, jelen esetben 1000 koronát.

A kérvényezők így gondolkodtak: vagyon bukott ember nem lehet rabbi, ezer koronát megér a pártnak, ha Schönfeld Bényt csödbe kergetik. A Schönfeld Béni pártja azonban nem esett agya lágyára. Elhatározta, hogy minden követ megmozgat, hogy Schönfeld Béni legyen a község rabbija.

A párt valamelyik napon népes értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy első sorban deputációt küldenek **Strasser Izsák**hoz, a debreceni ortodox zsidóság nagyhírű és befolyásos rabbijához és felkérlik, hogy karolja fel ügyüket és egy deputáció élén járjon el az **Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókjánál és a Debreceni Első Takarékpénztárnál**. Ezzel a két pénzintézettel ugyanis közeli nexusban áll az Érmihályfalvai Takarékpénztár, mely a csödot kérte, helyesen: sok tekintetben függ az Érmihályfalvai Takarékpénztár a két debreceni intézettől. És ha függ, akkor befolyásolhatja is az Érmihályfalvai Takarékpénztár elhatározását.

Strasser Izsák el is ment **Wilhelms Emil**hez, az **Osztrák-Magyar Bank** debreceni főnökéhez és **Szentkirályi Tivadar**hoz, a Debreceni Első Takarékpénztár elnökéhez és a Schönfeld Béni pártja nevében arra kérte a bankfőnököt és a bankelnököt, hogy járjanak el az Érmihályfalvai Takarékpénztárnál és vegyék rá a pénzintézetet, hogy a kívánt óvadékat ne fizesse le és így ne kergesse csödbe Schönfeld Bényt. Mert gyűlölet ide, ellenzékieskedés oda, nem szabad egy pénzintézetnek jövedő létérdekeit ilyen meg nem engedhető, személyes ténre vitt eszközzel veszélyeztetni.

Wilhelms Emil és Szentkirályi Tivadar a rabbi szavai után ígéretet tettek a küldöttségnek, hogy majd megvizsgálják az ügyet és megátják, mit tehetnek. Mindenesetre nem tűrhetik el, hogy pénzügyi kérdést vigyen be az Érmihályfalvai Takarékpénztár egy tisztára hitéleti vitába.

Mi történt ezután, közbelépett-e a két pénzintézet, nem tudjuk. Annyi ténv. hogy Schönfeld Béni csödugyében az Érmihályfalvai Takarékpénztár nem tette le az ezer korona óvadékat.

Cigányleányból — járásbíróné

Érdekes szerelmi házasság

Nagykanizsa, augusztus 12. Az olvasóközönség még minden bizomnyal emlékezik arra az országos szenzációt keltő ügyre, melynek középpontjában néhány évvel ezelőtt **Farkas László** letenyei aljárásbíró állott. Egy letenyei banktisztviselő egy **Bauer Ilona** nevű leányt akart feleségül venni. **Farkas László dr.**, a banktisztviselő jó barátja volt és mint ilyen, figyelmeztette, hogy Bauer Ilonát ne vegye feleségül, mert az beteges, hisztériás nő. — A banktisztviselő hallgatott barátja szavára. — Nagy botrányokat inszenált ekkor Bauer Ilona, **Farkas dr.** ellen merényletet követett el és amikor az ekzaltált leány látta, hogy hiába minden erőlködése, az egyik budapesti szalóban agyonlötöte magát.

Farkas László drt nemrég helyezték át Letenyéről Kapuvárra és egyszersmind járásbíróvá nevezték ki. **Farkas** a nyári szünidejét **Münchenben** tölti. Itt ismerkedett meg **Tóky-Krepela Imre** családjával. **Tóky Imre**, aki testvérbátyja **Tóky Lajosnak**, a kaposvári Babári Dezső volt híres cigánybanda egyik tagjának, már esztendővel ezelőtt elkerült Kaposvárról, a bandának nem is volt tagja, nem érdekelte nagyon a muzsika. Münchenbe került, ahol mosógymarat nyitott, mely nagyszereiben jövedelmezett. Néhány héttel ezelőtt került **Farkas László dr.** járásbíró Münchenbe, ahol megismerkedett **Tóky-Krepela Irén** nevű leányával és rövid idő múlva *el is jegyezte*.

A Babári-cigánybanda tagjai örömmel vették a hirt az érdekes eljegyzésről és elhatározták, hogy az esküvőre az egész bandával Münchenbe utaznak és a lakodalmon ők fognak muzsikálni.

A balmazújvárosi gyilkosság a Kuria előtt

Mint **budapesti** tudósítónk táviratozza, a Kuria egyik büntető tanácsa ma délelőtt **Balogh Sándor** bíró előadásában tárgyalta **Szabó István balmazújvárosi** földbirtokos bűnügyét, amelynek részletei az elmúlt év tavaszán egész Balmazújváros nyugalmát feldulta.

Szabó Istvánnál három évvel ezelőtt egy **Szabó István** nevű kocsis volt alkalmazásban. A fiatal legény egy hideg téli napon *eltűnt Szabó tanyájáról*. Hónapokig kutatták hollétét, de nem tudtak nyomára akadni. A csendőrség büntetést sejtett **Szabó István** eltűnése körül, de mivel a legszorgosabb kutatás semmi nyomra nem vezetett, megszüntette a további vizsgálatot.

A múlt év elején a csendőrséget figyelmeztették, hogy *jó lesz Szabó István földbirtokos tanyáján ásatni, mert a kocsislegény ott van a földbe ásva*. A névtelen följelentő később egész pontosan megjelölte a helyet, ahol a kocsis holtteste megtalálható. *A répaverem mögött valóban eredménye is volt az ásásnak, mert a legény föloszlásnak indult holtteste megkerült*. A névtelen följelentő még azt is közölte a csendőrséggel, hogy *a kocsis a gazdája, Szabó István és két bérése, Uj Gábor és Guta János tették el láb alól*.

A vizsgálat során **Szabó** ellen igen sok terhelő adat gyűlt össze. A gyilkosságot **Sza-**

bó azért követte el, mert a kocsis visszafel-selt. **Szabó** a kocsisat előbb *főbelötte, majd buncsóbottal addig verette Guta Jánossal, míg eszméletét veszítette*. Aztán *elevenen eltemették*. Ez utóbbit igazolta a boncolás, mert a szerencsétlen legény szájában és gyomrában homokot találtak.

A csendőrség **Szabó**t letartóztatta cselédjeivel együtt. Nagy föltűnést keltett az ügy egész Hajdumegyében s az érdeklődés még ma sem szűnt meg.

A debreceni esküdszék a múlt év novemberében tárgyalta a földbirtokos pörét. A több napig tartó tárgyalás után **Szabó István** az esküdték a gyilkosságban bűnösnek mondták ki s ez alapon a bíróság *hat évi fegyházra ítélte*. **Guta János**, akiről beigazolódott, hogy a főbelötte kocsisat furkósbotlalt ütötte, *három évi fegyházat* kapott.

Az ítélet ellen **Szabó** védője, **Kardos Samu dr.** semmisségi panaszt jelentett be, melylyel ma délelőtt foglalkozott a Kuria.

HIREK

— **Heltai holtteste Budapesten**. Fővárosi tudósítónk jelenti: **Heltai Ferenc dr.** főpolgármester holtteste ma délután érkezett meg a nyugati pályaudvaron, ahonnan budai palotájába szállították, ahol fölrahalozzák. **Heltai** siremlékére **Bernády György** főispán **Márkus Miksának** száz koronát küldött. **Weizskirchner** táviratban fejezte ki részvétét.

— **Hazai báró a miniszterelnöknél**. Fővárosi tudósítónk táviratozza: **Hazai Samu** honvédelmi miniszter ma **Tisza István** grófhhoz utazott **Gesztre**, hogy ott a létszám-emelés kérdésében tárgyaljon a miniszterelnökkel.

— **Utóhang a nyirbátori választáshoz**. **Rózsá Sándor** lelkész, a debreceni kollégium és a tiszántuli református egyházkerület pénztárnoka a nyirbátori választásról megjelent fővárosi újságcikkekre vonatkozóan levelet irt „Az Újság”-nak. Mindenemü híresztelésekkel szemben — irta egyebek közt — ezennel kijelentem, hogy a **Baltazár Dezső dr. pártja szavazatért senkinek egy fillért sem adott**. Összes költségeiben olyan tételekre szorított, amelyek nemcsak tisztességesek, de a törvény által tiltva nincsenek. Hogy ennek a rettenetesen korrumpált kerületnek a választópolgárai most igen érzékenyen veszik, hogy fejéknél 100 koronától 500 koronáig váltakozó összegű sáphoz nem jutottak: azt az ő szempontjukból lehet érteni. De azt is meg lehet magyarázni, hogy minékünk benső megelégedést szerez az, hogy a vesztegetéstől kezünket megőriztük. Pénzen voksot nem vásároltunk. *Vajha az ellenpárt is hasonló megelégedéssel dicsekedhetné!* Ha valaha a nemzis érvényesült: itt igen, a múlt választásokon zsbererakott zsoldokért, amelyektől a megtévelyedett közönség ezuttal elesett. Mi elérünk annyit, hogy a mai meghamisított függetlenségi törekvések előtt lezárult a sorompó arra nézve, hogy püspöknök nevére hivatkozhasanak.

— **Üzletvezetőből főispán**. Kolozsvárról jelentik nekünk: Néhány hónapja csak, hogy **Szegedről** a kolozsvári üzletvezetőség élére állították **Felszeghy Ferencet**. **Felszeghy** alighanem elkerül Kolozsvárról, mert komolyan szó van arról, hogy a távozó **kisküküllőmegyei főispán**, **Kemény Ákos** báró helyét **Felszeghy** kinevezésével töltik be. **Felszeghy** tegnap **Budapestre** utazott s valószínű, hogy utazása összefüggésben van a főispáni kinevezéssel.

— **Eljegyzés**. **Bartos Géza** eljegyezte **Fényes Kornélt**, özv. **Fényes Mórné** leányát. (Minden külön értesítés helyett.)

károsul iparkam delmi n sujtott vasutjai niszter. árvizkák az össz intézke

szik. A jelent a ben a r lalt Zil kat lelt legyen az a g hogy a retlen azzal n valónak ményei tározás a hír a Oláh C zöl, aii Zilahy főlebb gyak é adnak meghiv

ráról. A Debrec niában lerát s szembe mazni, ra és u

magyar charin- alsókub Jakabo később ezer kó csátják. A cseme tóságot mélypo Kassára

Balmaz teni ha kon eg éves le akarja vezet gyöngy sörüha, telefon őrségtő nen val

mája. I az egyi készült segédta ten egy tett drá kat me érdekes rette az gyerme méről. ion e t akart a ezelött ba, hog ban ism szerelm tározás közöttsem nem ha lesége, lóban, tásában tokkal mes és hogy k nem tu de még mi kör

— **A kereskedelmi kamara és az árviz-károsultak.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez az árvizveszedelem által sújtott vidékek megrongált utvonalaiknak és vasutjainak sürgős helyreállítása iránt. A miniszter most értesítette a kamarát, hogy az árvizkárok megállapítása és a közlekedésnek az összes utvonalaikon helyreállítása iránt intézkedett.

— **Zilahy díszleteit szoros zár alá veszik.** A debreceni színházban ma uira megjelent a végrehajtó Glück Ede képviselőjében a már lefoglalt s többszörösen felülfoglalt Zilahy-féle színházi díszletek és ruhákat leltározták, hogy aztán szoros zár alatt legyen védhető a hitelezők érdeke. Ugyanis az a gyanu merült fel a hitelezők körében, hogy a lefoglalt ingóságok egyrészt ismeretlen egyének a helyszínéről elvitették s azzal mint sajátjukkal rendelkeztek. Ha ez valóban bizonyul, alighanem büntügyi fejleményei is lesznek az esetnek. A mostani leltározástól függ tehát, mennyiben felel meg a hír a valóságnak. A leltározás, melyet Oláh Géza járásbírói végrehajtó eszközöl, alighanem egy hétig is kihúzódik s a Zilahy Gyula által megjelölt értékeknek legfeljebb egytized részét éri el a leltári tárgyak értéke, melyeket nyilvános árverésen adnak el s arra az összes színingazgatókat meghívják.

— **A belügyminiszter a romániai koleraláról.** A belügyminiszter ma leiratot küldött Debrecen városához és közli, hogy Romániában hivatalosan is megállapították a kolera s így a romániai utasokkal és árukkal szemben is azt az óvintézkedést kell alkalmazni, amelyet a miniszter a szerbiai árukra és utasokra rendelt el.

— **Szacharin-csempészség Kassán.** Felső-magyarországon néhány nap előtt nagy szacharin-csempészségnek jöttek nyomára. Az alsókubini csendőrök letartóztatták Grünspan Jakabot, a főcsempészt, aki eleinte tagadt, később azonban megtört és vallott. Négyezer koronás váltót kínált, ha szabadonbocsátják, de ezt a kérését nem teljesítették. A csendőrség megkereste a neusandeci hatóságot, hogy Landauer Bernátnál, aki személypodgyászban küldözgetett szacharint Kassára, tartsanak házkutatást.

— **A balmazújvárosi tanyák tündére.** Balmazújvárosról jelenti tudósítónk: Az itteni határba tartozó balmazújvárosi tanyákon egy jól öltözött, intelligens külsejű 18 éves leány tünt felt, aki sem a nevét nem akarja bementeni, sem azt, honnan való. Nevezett kezén több aranygyűrűt, nyakában gyöngyöt visel medaillonnal. Kék-tarka mosóruha, glott kötő volt rajta. Angyal jegyző telefonon kérdezősködött a debreceni rendőrségtől, vajjon a titokzatos leány nem innen való-e?!

— **Tanfelügyelő és óvónő szerelmi drámája.** Pozsonyból jelenti: Tegnap délelőtt az egyik pozsonyi szállodában közös halálra készült két boldogtalan szerelmes: H. J. dr. segédtanfelügyelő és T. M. óvónő, mindketten egy dunántúli város lakosai. Az előkészített dráma befejezetlen maradt, az öngyilkosokat megmentették, de a dráma előzményei érdekesek. A tanfelügyelő halálosan megszerette az óvónőt, de már volt felesége és két gyermeke. Nem mondott le azonban szerelméről. Az asszonyt rá akarta bírni, hogy vájon el tőle. A feleség kezdetben hallani sem akart a válásról, de később, egy pár hónappal ezelőtt látszólag már-már belenyugodott abba, hogy el kell válnia férjétől. Utóbb azonban ismét ellált a válás gondolatától, amire a szerelmesek Budapesten találkoztak s ott határozta el, hogy ha egymáséi nem lehetnek, közösen megválnak az élettől. Tervüket akkor nem hajtották végre, mivel a tanfelügyelő felesége, aki hirtelen megjelent a budapesti szállóban, megakadályozta őket tettük végrehajtásában. Azóta folyton öngyilkos gondolatokkal foglalkozott a két boldogtalan szerelmes és pusztán az alkalmat kereste arra, hogy közösen meghaljanak. És tegnap ismét nem tudtak meghalni. Morfiumot vettek be, de még idejekorán beszállították őket az állami kórházba.

— **Az elbarrikádózott kereskedők.** (Panaszos levél.) Igen tisztelt szerkesztő ur! Bizonyára kikerülte b. figyelmét ami Debrecenben a főtéren a XX-ik században történik, tisztelettel kérem sziveskedjék becses lapjában a hatóság figyelmét az alábbiakra felhívni. Tudvalevő, hogy ez év március hó óta építik a „Bika“-szállodát, ami ott történik, afelett nem lehet egykönnyen napirendre térni. Tudjuk mindnyájan adófizető polgárok, mily nehéz manapság a megélhetés és azt egyesek kedvéért még mennivre megnehezítik; de azt sehol egy városban sem merték volna megcselekedni, amit Debrecenben a városi tanács elkövetett. Ugyanis a városi tanács engedélyt adott az építő vállalkozónak az egész főteret elfoglalására (a József király herceg-utca torkolatától a Hatvan-utcáig) és így a közlekedést minden haldától teljesen elzárták, természetesen mert ezen a helyen vassineket és más mindenféle építő-anyagot raktak le, ehez még hozzájárul az a körülmény, hogy ez a hely egy valóságos teher-pályaudvarra alakult át, mert itt állandóan számtalan waggont teherrakománnyal tolatnak, illetve ott kirakározzák úgy, hogy ott a közlekedés lehetősége másoknak számára már a legrégebbi idő óta megszűnt. Már most tisztelettel kérdem, hogy lehet egy ilyen égbe kiáltó hibát elkövetni, csak azért, hogy egy építő-társaságnak kedvébe járjanak és ezáltal az a szállítással tetemes összeget megtakarítson és emiatt nagyszámu régi adófizető kereskedők egzisztenciáját tegyék tönkre. Azt kérdem az igen tisztelt városi tanácstól, mi jogon jár el ily módon e kereskedőkkel szemben, akik évek óta itt róják le a rájuk nagyon is súlyosan kirótt adójukat. Tudomásom szerint soha sem kérdik, hogy honnét, miből fizeti az ember az óriási terheket, még csak meg sem hallgatnak bennünket, ha nem tudunk fizetni, a végrehajtó itt van! Hol van az igazság, ha ebben a csakugyan mostoha világban ilyen érzékkel rendelkeznek a mi vezetőink; talán most volna itt éppen az idő, amikor segíteni kellene minden kereskedőnek és iparosnak a súlyos terhek viselésében. Meg kell még említenem, hogy ebben a dologban beadvánnyal fordultunk a t. Tanácshoz már nagyon is régen, de a mai napig még mindig nem történt orvoslás, annyi történt, hogy a megbízott építő mérnök ur azt üzent, mert merészeltünk orvoslásért felszólalni, hogy majd megmutatja még, hogy ezt a sor kereskedőt még jobban eltorlaszolja. És ez megis történik. Ugy látszik nem igen marad más hátra mint sürgőnyileg kell segítséget kérnünk a nagyméltóságú miniszter urtól. Lehet, hogy akkor majd felébred szunyadásából a mi igen tisztelt városi tanácsunk is. Debrecen, 1913. augusztus 12-én. Egy 17 év óta Debrecenben adófizető kereskedő.

— **Letartóztatott kivándorlási ügynökök.** Királyházaról írják nekünk, hogy az ottani csendőrség letartóztatta Cukermann Izsák és ifj. Mermelstein József felsőveresmarti lakosokat, akikről kitiint, hogy kivándorlás közvetítésével foglalkoznak. A megindított nyomozás során rájöttek, hogy Felsőveresmarton a harangozó lakásán egy rendez kivándorlási iroda van berendezve.

— **Valódi angol és amerikai tennisz-rakettek,** lapbdák és teljes tenisz-felszerelések Mentze Henrik áruházában a legjobb és legolcsóbb.

12.- K Egységár.

"CITY GIPÖK"

PIACZ-UTCA 40.

Egységár 16.- K

— **A részeg apa.** Ma este 9 óra után a rendőr a Mester-utca végén két fáradt és agyoncsigázott gyermeket talált. Beszédbe ereszkedett velük és megkérdezte, hol laknak szüleik. Az okos gyerekek bátor tekintettel fogadva a kérdést felelték meg arra:

— Felső-Józsán lakik az édesapánk, akit Fülöp Jánosnak hívnak — mondta a nagyobb gyermek: Fülöp Mária. Ma ugy látszik, valahol beitalozott, mert délután három órakerészen jött haza s úgy engem, mint öt éves Róza testvéremet elkergetett hazulról. Gyalog jöttünk Debrecenbe, ahová az előbb érkezünk.

A rendőr a szép arcú, okos gyerekeket a központi ügyveletre kísérte, ahol vacsorával vendégelték meg őket, apjukat pedig értesítették, hogy gyermekei idejöttek.

— **Az Uránus** (Korona-pasage) színház mai műsora: 1. Kirándulás Dauphíniába, színes természeti felvétel. 2. Pupák kisorsolja magát, kacagtató bohózat. 3. A nagymama szíve, drámai jelenet 2 felvonásban. 4. Pathé uiság, tartalmazza a multheti világeseeményeket, s Grossmann Miksa a nagy szociáldemokrata temetését. 5. Pali és a cigányleány, humoros. 6. Apja fia, 2 felvonásos vígjáték, melyben a főszerepet a közkedvelt Móríc játsza. Előadás kezdete este 8 és 10 óraker, folytonos bemenet. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek. Ezen kitűnő mozgókép-műsor ma este utóliára kerül bemutatásra. Holnap teljesen új műsor.

— **Harisnyák,** kesztyűk legdivatosabbak kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **A titeli koleraeset.** Titelről jelenti: Azokat az embereket, akik a koleraiban elhunyt Sztanisity Szvetozárral érintkeztek, a járványkórházba szállították és öt napig megfigyelés alatt tartják őket. Hasonlóképpen vesztegár alatt tartják a Néro hajót és a négy uszályt. A szolgabíróság a Tisza vizének használatát tiltotta és elrendelte minden gyomorgörcsrel és hányással járó betegség azonnali bejelentését. Dr. Sörös Miklós egészségügyi felügyelő megérkezett s a tett intézkedéseket felülvizsgálta. Belügyminiszteri rendeletre a beteggel érintkezett 12 személy ürüléke is felküldetett a bakteriológiai intézetnek s annak válaszáig, dr. Sörös, dr. Spitzer vármegyei főorvos és dr. Poszveg egészségügyi felügyelő határozatára, a vesztegárat fentartják.

— **Kémből — örült.** A legmozgalmasabb külpolitikai válság idején a kevevári csendőrség letartóztatta Pavlov Vazul halászlégenyt kémkedés gyanuja alatt. A fiatal szerb legényt beszállították a temesvári királyi ügyészséghez, amely kémkedés miatt megindította ellene az eljárást. Közben kiderült, hogy a fiu megugrott a szerb hadseregből, de kiderült az is, hogy Pavlov nem egészen épelméjű. Az ügyészség Szigeti Henrik dr. törvényszéki orvossal megvizsgáltatta a fogoly elmeállapotát s így derült ki, hogy Pavlov ugynevezett csendes örült. Ennek folytán Jörg Endre királyi ügyész elejtette ellene a vádat s Pavlov ma került szabadlábra.

— **Fajborok palackozva** literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Öttagu család halálos gombamérgezése.** Nagykanizsáról táviratozzák: Molnár Lajos pályafelügyező családjával künn lakik kisapáti közelében. Tegnap Molnárék gombát ettek vacsorára. Éjjel arra ébredtek, hogy az egész családot, Molnárt, a feleséget, két gyermekét és Molnárné édesanyját nagy kinok gyötrik. Molnár valahogy bevánszorgott a közeli községbe és orvost hívott. Az orvos mind az ötüknél gyomormosást alkalmazott és ellenszert adott be, azonban már későn. Molnár ott halt meg a községben. Rettenetes kinok között, szinte egyszerre végzett a mérges gomba Molnár feleségével és anyósával. A két kis gyermeket talán meg tudják menteni, habár az állapotuk igen súlyos. A község előljárója érélyes óvintézkedéseket tesz, hogy a gombaszedést meggátolja.

— **A megszőketett bárónő.** Kaposvárról táviratozzák: Érdekes esküvő volt tegnap Kaposvárott. Legényei Pintér László megfent az anyakönyvezetőnél Brown Elza bárónővel, akit Budapestről megszőketett édesanyjától és házasságot kötöttek.

— **A vásártéri „Uránus“ nyári-színház** mai műsora. 1. Claude és környéke, panoráma felvétel. 2. Manoel-csoport, lebilincselő variété szám. 3. Butorozott szoba kiadó, kacagtató bohózat. 4. A pénz nem boldogít, népdrama 2 felvonásban. Magán számokkal szerepelnek Kassai Károly, L. Farkos Pál, Márkus József, Zobel Elza, Schott Rózi és Szegedi Mancsi. Szinre kerül egy kitűnő kacagtató bohózat is. Előadás kezdete fél 9 órakor. Rendes olcsó helyárak. E kiváló műsor ma utoljára látható, holnap új mozgóképek, új bohózat és új szülő számok.

— **Uj puskaműves üzlet.** Debrecen városra ismét számottevő üzlettel szaporodott. Ladányi József és Társa cég előde Winterstein József ez előtt 32 évvel alapította puskaműves üzletét Pécsen, mely ma is kitűnő hírnevű virágzó üzlet. A nagyváradi üzlet alapítója, Schuller Árpád, jó munkája folytán szintén majdnem az egész országban elismert puskaműves volt. Üzletét 1910-ben Ladányi József vette át. Most sógorával Winterstein Rudolfal társult, aki 17 éven keresztül a monarchia első és legnagyobb házána volt e szakmában képviselője. Debrecenben nyitották meg harmadik üzletüket s garanciát fognak nyújtani arra, hogy a debreceni közönség legkényesebb izlésének is meg tudnak felelni. Miért is vadász közönségnek felhívjuk figyelmét hazánk ezen elsőrendű cégére és pártfogásába ajánljuk.

— **Akiben az ördög lakik.** A szatmármegyei Keérsemjén községben egy Tóth József nevű parasztsuhanc erkölcsstelen mezenyület követett el egy mezőn dolgozó tíz éves parasztleányka ellen. A bestiális legény, amikor a csendőrök letartóztatták, azzal védekezett, hogy nem ő a hibás, hanem az ördög, aki benne lakik és akinek nem tud ellentállni. Meg is fogadta, hogy mihelyt hazaeresztik, azonnal elmegy egy híres kuruzlóasszonvhoz, hogy a szerelem ördögét hajtsa ki belőle, mert nem akar többé miatta bajba jutni. Hogy erre mikor kerül a sor, azt nem igen lehet tudni. Remélhető azonban, hogy a fogságban a garázda legény maga is megtanulja az ördögűzés mesterségét.

— **Rendőri hír.** Pap István ma délután panaszt tett a rendőrségen, hogy a vásárban ismeretlen tettes vászon pénztartóját 25 koronával együtt ellopta.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán 90,000 koronát nyert: 31635.

20,000 koronát nyert: 26403.

5000 koronát nyertek: 20823 51197 77823.

1000 koronát nyertek: 18273 31486 35733 82461.

Azonkívül kihúztak 500 és 170 koronás nyereményeket. — A következő húzás holnap lesz.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőrdöngök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Az ügyvédi díjak.** A jövő év szeptember elsején lép életbe a szóbeliség és közvetlenség alapelvén épült új törvény; ezzel kapcsolatban több miniszteri rendeletre lesz szükség, amelyek meg fogják könnyíteni az új törvénynek a gyakorlatba való átmenését. Készítik már igazságügyminisztériumban a pénzügyminisztériummal együttesen az új perrendtartás folytán szükséges új bélyeg és illetékszabályzatot, az új községi

biráskodás reformját, új becslési eljárást, új kézbesítési utasítást, új szabályokat bírói leletekre, a cégjegyzés reformját, új hitbizományi eljárást, a külföldi végrehajtások egyöntetű eljárási szabályait, új szerzői jogi eljárást. Nagyon érdekes rendelet készül az ügyvédi díjakról és költségekről. E téren ugyancsak nagy a rendezetlenség; úgy az ügyvédeknek, mint a feleknek egyáltalán fontos érdekekben áll ennek az ügynek a rendezése. A rendelet még az ősz folyamán nyilvánosságra kerül.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar állam	825 —
Osztrák hitel	628 —
Magyar állam törvényhatóságok	82 —
Államvasút	704.50
Jelzálogbank	417 —
Rézművelődési	688.50
Helyi hatóságok	768 —
Közföldi vagyon	642.25

Irányszámok

Magánleltérszámlák kamatláb:

Bécs 5%, Párizs 4%, Berlin 4%, London 4%.

Budapesti gabonátőzsde.

Száraz E. (Strasser és König) dobr. hisományos távirati jelöltetés	
Árú májusra	11.83
„ júliusra	11.87
„ 1913. okt.	8.81
Rozs októberre	—
„ júliusra	8.22
Zab októberre	8.19
„ júliusra	8.15
Tengeri 1913. év júliusra	7.43
„ aug.	—

Készára 5-tel olcsóbb.

A pénzügy. A beteg pénzügyi állapotában csekélyke javulás állott be, de nagy jelentősége ennek a javulásnak nincsen. Noha tegnap a Balkán-államok békét kötöttek, a tőzsde nem igen merészkedett előre menni. A legkisebbek ok elég arra, hogy a javulást utjában megállítsa vagy ismét romlást okozzon; ellenben a legsúlyosabb okok sem elégségesek arra, hogy valami lényeges változást idézzenek elő. A súlyos javulási ok tájában mindig találnak valami szálkát, hogy ne kelljen a változást érdem szerint honorálni. Azt kellett volna hinni, hogy a béke kcmoly megállapítása nagy fordulatot fog előidézni a lerongyolt papírok értékében; a tőzsde azonban nem azt mérlegelte, hogy a béke létrejött, hanem azt, hogy jön a médió-ellátás és hogy Törökország magatartása gyanús. Olyan nagy napon, mint a tegnapi volt és amelytől józanul egy új gazdasági fellendülés megnyíltat kellett várni, az értékek a legkisebb forgalom keretében alig változtak és az emberek oly tartózkodóak voltak, mintha valami újabb válság lappangana a háttérben. Valamicske csekély változás észlelhető a hitelnyújtások terén: a bankok, melyek eddig csak a mennyei és földi juss lekötése ellenében egyes kiváltságosoknak adtak drága hitelt, ugyanazoknak a kiváltságosoknak adnak csupán az apai és anyai juss lekötése ellenében ugyanolyan drága hitelt. Ez a pénzügyi valamivel könnyebb, de kamatláb változatlanul feszült. A magas kamatot avval indokolják, hogy a Balkán-államoknak nemsokára nagy pénzekre lesz szükségük és hogy Európa pénzforrásából legfeljebb cseppen, de nem csuroghat, mert Franciaországnak — ez t. i. a forrás — magának legközelebb szüksége lesz egy milliárdra, hogy saját igényeit kielégíthesse. Szóval a szegény ember továbbra is szegény marad és semmiféle formában nem kap pénzt; ellenben a gazdag ember valami keveset már kaphat, ha megfizeti a dividendahizláló nagy kamatot.

Rehabilitált pénzügy. Fehérgyarmatról jelentik: Még ez év elején történt, hogy a szatmári kir. ügyészségnél valaki névtelenül följelentette a Fehérgyarmati Népbankot. A vád szerint a bank hallatlan uszortat üzött, rendkívül magas kamatlábakat szedett. Megindult a nyomozás nagy apparátussal, csendőrök jártak falról-falura, de egyetlen terhelő adatot sem találtak. Tegnap megjelent a banknál maga a szatmári törvényszék vizsgálóbírója, három szakértővel, átnézték az

összes könyveket s megállapították, hogy a vád teljesen alaptalan. A bank még annyi kamatot sem szedett üzletfeleitől, amennyi törvény szerint járna. Erre aztán a vizsgálóbíró megszüntette a további eljárást. A bank, amelynek Jármy Béla dr. országgyűlési képviselő az ügyésze, megtorlással akart élni a névtelen vádaskodó ellen, de a gépirásos följelentésből nem lehetett kiokoskodni, hogy ki tette a vakmerő és alaptalan vádat. Anynyit sejtettek, hogy az illető valamelyik helybeli pénzügyi embere és boszuvágyból próbálta meghurcolni a bankot.

Egy Károlyi-féle birtok eladása. Cegléd városnak egy igen nagy birtokvásárja nyert a napokban végleges befejezést. A város ugyanis megvette gróf Károlyi József 7000 hold kiterjedésű sőregi pusztáját, — amelynek megszerzése körül már régóta folytak a tárgyalások, négymillió hatszázezer koronáért. A birtok holdja felszereléssel együtt átlag 300 koronába kerül ilyformán a városnak.

Kereskedelmi utazók a békekötés revíziója ellen. Bécsből sürgönyzik: Ausztria-Magyarország utazó kereskedőinek egyesülete a kereskedelmi miniszterhez beadványt intézett, amely a következőképpen szól: A monarchia kereskedelmi körei nagy megkönnyebbülés érzésével vették tudomásul a bukaresti békekötést és e történeti pillanattól a már kilenc hónap óta pangó belföldi kereskedelemnek és a Balkán-államokba irányuló exportnak fellendülését várják, mindazonáltal aggodalmaik vannak az irányban, vajjon a békekötést illetőleg nem fog-e a revízió-jogával élni, mi alatt a közvéleménynek a balkáni államokkal való kereskedelmi szerződések revíziójának mielőbbi megkezdése okoz gondokat. Az egyesület kéri a kereskedelmi minisztert, hogy érvényesítse minden befolyását a béke biztosítása és a Balkán-államokkal való kereskedelmi tárgyalások haladéktalan megindítása érdekében.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Günsberg József Eger, Aczél Gyula divatárú kereskedő Budapest Dob-u. 52., Weisz és Winkler Budapest Dessewffy-utca 9., Rankow Zsitka Fehértemplom, Fogolyán András Marosluda, Friedmann Jenő Budapest Szarka-u. 7.

7614—1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Gutfreund Sámuel debreczeni ügyvéd mint a vb. Debreczeni Agrárbank szövetkezet csőd-tömeggondnoka végrehajtónak, Koroknai József debreczeni lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a debreczeni kir. törvényszék területén levő, a debreczeni kir. törvényszék területéhez tartozó, a debreczeni 11412. számú tkkvben A + 1. sor 9331/28—b. hrsz. a. felvett ujosztású szántóból a Koroknai József felerész jutalékára 1164 korona 50 fillér kiáltsági árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1913. évi szeptember hó 2 ik napján délelőtt 9 órakor** e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen 636 koronán alól eladatni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kiáltsági áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, a vn. 25. §-a értelmében köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1913. évi június hó 11. napján. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Balogh István s. k., kir. tszéki jegyző.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
 uri szabó divattermébe
 a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
 városi újbérlőház 26. A nagy-
 érdemű urak pártfogá-
 sát kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

Hidegpréselő

csavargár részére sürgősen
 kerestetik. Ajánlatok az
 előbbeni szolgálati helyek
 megjelölésével „L. M. 8174”
 jellegre **Jaulus és Társá-
 hez** (Haasenstein és Vog-
 ler) hirdetési iroda, **Buda-
 pest**, intézendők.

PIGNICZKY ISTVÁN
CHRONOMETER és MŰÓRÁS

a szegedi hírneves Braus-
 weter órásnak tanítvá-
 nya és 12 évig első-
 rendű szakmunkása
 volt. Csakis szolid, finom

Órák raktára

**Csapó- és
 Vár-utca**

sarok, a Zenedével szemben.

UJDONSÁGOK

ősz raglanokban

!!! naponta érkeznek !!!

HALMÁGYI SÁMUEL

női- és leányfelöltők nagyruházaiban,
47 PIAC-UTCA 32

Elismert legjobb motorok!

Meszesmenő jótállás!
 Kedvező fizetési feltételek!

**Eredeti KÖRTING
 DIESELMOTOROK**
 álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzín és nyers-
 olajos oszlopárműtűrák, magánjáróval is.
 Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok
 gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
 mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
 Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Iskolai, Intézeti és Internátusi

fehérneműek,

leány és fiú ing, nadrág, harisnyák,
 zsebkezdők, **Ágyneműek:** paplan,
 és matrácok, előírás szerint kitűnő
 minőségben, jutányosan beszerezhetők:
DONOGÁN ÉS SOMOSSY CZÉGNÉL,
 Hajdu vármegye szállítói
Debreczen, Kistemplombazár.

Mit kiabál?

hiszen min-
 denki tudja
 már, hogy a

MÁGNÁS
CIPŐKRÉM
 Minősége kitűnő
 puhít, tisztít
 fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
 csász. és kir. udvari szállító Budapest.
 KAPHATÓ MINDENÜTT.

Az őszi szezon
 beállta előtt az ujjonnan érkezett

**kosztüm-
 szöveteinkből**
 finoman kiállított kosztümöket

már K 90 és K 100-ért készítettünk.

BOSZNAY J. ÉS TÁRSA
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 5.

A világhírű és a legújabb rendszerű **BOLINDER**
NYERSOLAJ-MOTOROK
 és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
 Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!
 Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76.

DALMA

PARADICSOM
 naponta frissen szedett, érett áru 12 fillér.
 Legfinomabb csemegegyűlés 60-70 fillér
 kilogrammonként ab Ujvidék.
 Csomagolás önköltségen számítva, to-
 vábbá minden fajta prima gyümölcsöt
 és főzeléket szállít!

Radó Róbert, Ujvidék
 Árjegyzéket kívánatra küldök.

Telefon 945. Telefon 945.

Tüzifa, kőszén
 igen olcsón beszerezhető
SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)
 Ugyanott 2 és 3 méteres
 akácfaok olcsón kaphatók.

Budapest **VICTORIA** Budapest
 VII., Miksa-u. **9. PENZIO** VII., Miksa-u. 9.

Kényelmes uri otthon, mérsékelt
 árak, közvetlenül a Metropol-szál-
 loda mellett, a nyugati és keleti
 pályaudvaroktól villamossal könny-
 nyen megközelíthető.

Földmunkához
 80 darab vasbillenőkocsi
 olcsón eladó.
 Kérdezősködések „Vasuti anyag 500” je-
 lige alatt Blockner J. Budapest, IV., Sem-
 melweis-utca 4. s irodájába intézendők.

Tíz szög 50 fillér, asontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendőik. ::

Videkről
apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalványal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Záró levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálok.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon száma: Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelleges levélnél a hirdetés száma is követhet.

Köszönöm
kedves sorait. Miért nem telefonált a szokott időben? Ma különösen vártam! Most még csak arra kérem, hogy okvetlen 1 órá előtt — addig is számtalanszor csókolja a Maga kiálthatatlanja. 608

Nőtüni óhajt
egy 37 éves önálló gyógyszerész oly nővel ki 30-40 ezer korona készpénzzel rendelkezik. Arczképpel és hozomány megjelölésével ellátott levelek „Nyugalmozott jegyző” címére küldendők, Kandia-utca 6. Titoktartás becsületbeli dolog. 621

Zsuzsi
most már az utolsó felvonásnál vagyunk. Azután már nem lehet. Erélyes manőverrel el lehet intézni. Huza vonával elmarad. Nektek ép oly sürgős a dolog mint nekem. Ma este okvetlen tudnom kell, hogy mihez tartsam magamat. Samu. 619

Csak
levelezést szeretnék akár barna, akár szőke leány, nyúl vagy asszonnyal. Szellemes nőket előnyben részesítek. 26 éves nőtlén fiatal ember vagyok. Megismerkedés kizárva. Czim „Kellemes szórakozás” kiadóba. 622

Naponként
sétára menne csinos fiatal ember, csinos és intelligens fiatal leánnyal. Találkozást jelző levelet kér „Séta” a kiadóba. 624

Közhír
kisleány. A sajtóördöge tegnapi üzenetemben azt kérdeztem velem, hogy „mire vezet a kezdet”, holott azt kérdeztem: „merre vezet a kezdet”. Erre kéri feleletét „Közmoly hivatalnok”. 616

Retikül
tulajdonosát kérem, ma este 6 óra 15 perckor a nagyerdei sétányon tudatott öltözékben megjelenni, hogy a dolgokat átadhassam. Diskréte levelek. 617

Ki
adna kölcsön 22 éves barna árva leánynak 200 koronát. Ajánlatok „Manna 22” jelígre a kiadóhivatalba. 618

Örökboldogság
jelígre tevél van a kiadóhivatalban. 627

Bakfis
most már helyes nyomon van. magam is szeretném végre a közeledést, de nem tudom, hogy kell. Legjobb volna ha valahol találkozhatnánk. Hol és mikor? Mondja vagy jobban írja meg. „Jogász XIII”. 625

Tanárnő
nővéremet, — csinos, művelt, 23 éves, — kinek 3000 korona évi jövedelme van, itt Debreczenbe egy hasonló állásban lévő nyugdíjkezes egyénhez vagy hivatalnokhoz, avagy állásának megfelelő úri emberhez férjhez óhajtanám adni. Leveleket „Tanárnő” jelíge alatt e lap kiadóhivatala továbbítja. 474

Püspökladányban a Royal-szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Mersékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Székely Márton**, tulajdonos. 1801

Adás-vétel
Konyha- és előszoba-berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Fajnyulak és ajgalmok
olcsón eladó. Téglyakert, Szepesi-u. 10. 308

Kimaradt
üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 312

Makulaturapapiros
olcsón kapható Piac-u. 49. sz., I. emeleten, a második udvarban. 314

Kopirkönyvek,
valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány, 1000 lapos 4-60 kor., 500 lapos 2-60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49. 311

Szölet
veszek 2-3 holdat a Bocskaiiban vagy a Bocskay közelében. Falusi Károly, cipész. Csapó-u. 41. sz. 1904

Vendéglő
Hajdumegyében, Debreczen és Füzessabony között, körülbelül 7000 lakosú község mellett, cseréppel fedett szép épület családi körülmények mellett örökáron 11.000 korona, 6800 koronával megvehető a tulajdonostól, Hoffer Pál, Egyek. 591

Fűszerberendezés
teljes (állványok, pultok, lisztes láda, mérlegek, sulyok stb) olcsón eladó. Tolnai Sándor Nyiregyháza. 623

MA MÁR LEGSZEBB ÉS LEGJOBB FÉNYKÉP ÉS LEVELEZŐ-LAPOK GÁBOR MŰ-TERMÉBEN KÉSZÜLT. NEK, CSAPÓ-UTCA 10. SZÁM ALATT. ::::

!! ÉRTESETÉS !!

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy VÉGGYULA hentesárulását mai napon átvettem és állandóan friss serfésus, hajt és zsirnakkal, minden hentesárú, e hó 9-ikétől elsőrendű marhabús is állandóan kapható a legszolidabb napiárban. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztellett: **Szoboszlai János**, mészáros és hentes **Hunyady-utca 12. szám.**

Üzlet
SZLATVINI-VIZ
a legjobb hűghajtó. Kapható a **Deutsch-üzletekben.** 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindensfeld J Jenő fűszer-, gyarmatárú nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Utazókeszkek,
kézibőröndök, sport- és gyermekkeszkek legolcsóbban **Schwarz M. L. néli**, Piac-utca 52., megvehetők mellett. 26

Zománcz
CIMTÁBLÁK
feliratok, számok megrendelhetők **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Lakás
Lakatos-vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Bolthelyiség
hentesnek, mészárosnak, cipésznek, fodrásznak stb igen alkalmas, forgalmas helyen azonnal kiadó. Miklós-utca 22., a fűszerüzletben. 496

Üzlethelyiség
Csapó-utca 19. szám alatt, berendezéssel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni Domán és Kurz cégnél Piac-utca 49. főpostával szemben. 1890

Piac-utca 85. sz.
alatt több rendbeli üzlethelyiség bármilyen célre kiadó. Értekezhetni Wiener Adolf zsák- és ponyvafőnök üzletében. — Kossuth-u. 27. sz. 1789

Celluloid
CIMTÁBLÁK
üggyvéd urak részére megrendelhetők kiadó hivatalunkban.

Miklós-utca 21.
Egy udvari lakás 4 szoba, előszoba hozzátartozóval; ugyanott 2 szoba, előszoba hozzátartozóval; 1 irodahelyiség 1 szobával kiadó. Értekezhetni a keresztpályán. 315

Egy
csinosan butorozott szoba külön bejárattal egy vagy két ur részére kiadó József királyi herceg-utca 20. 1910

Olcsósan
butorozott szoba kiadó. Kut-u 11, a villanyos megálló mellett. 584

Fiatalf
uriasszony nál egy szépen butorozott utcai szoba, családi körülmények mellett, sürgősen kiadó. — Csakis úriembernek. Villanyvilágítás, külön bejárattal. Cim a kiadóhivatalban. 583

Különtétele
Megnyit
a „Béka áruház” Piac-és Hatvan-u. sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 f., nagy szobaszőnyeg 10 K, ágy garnitúra 8 K, ruhaszövet 1 K, 3 réti ágymadrac 10 K, 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

VIEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. **Gyenes Antal**, Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Diszokleveleket,
cimlaptervezeteket, reklamnyomatványokat, hirdetéseket és plakátokat készít grafikus művész. Cime a kiadóhivatalban. 325

Intelligens
megbízható hölgy vidéken bevezetett női cikk képviselőre kerestetik. Cim a kiadóban. 1907

Házi koszt
Hatvani Károlyné (Kossuth-utca 25.) kosszotokat fogad el házon kívül vagy házban. Az által hogy 3 napi előfizetést is elfogad, alkalmat akar nyújtani arra hogy mindenki meggyőződést szerezzen a koszt kiváló-ságáról. 415

20 koronát
adok annak, aki a Nagyerdőn tegnap elvesztett fekete bársony retikülömet a kiadóhivatalba beadja. Tartalma szükséges. 626

Zentai Diák-Othon.
Endrei-féle fiúnevelő-intézet Zentán. Saját polgári iskola. Gimnáziumi és elemi iskolai tanulók is felvétetnek. Nyelvek, zene, festés. Leggondosabb nevelés. Alapos tanítás. Kitűnő ellátás. Ellátási díj egész évre 600 korona, felsőbb osztálybelieknek 700 korona. Prospektus. 590

Vigyázz!
Vigyázz!
Kékre festett kirakat!
Előrehaladott idény miatt nagy árleszárás minden nyári kelmeiben: 1 mtr delén, kimondott jó mosó 34 f. 1 mtr madéra, 60 cm. széles 63 f. 1 mtr francia gyapjú delén 96 f. 1 méter blúzkelme ujdonság 30 f. 1 mtr tutó spárpa szőnyeg 39 f. 1 mtr taft selyem 105 f. 1 mtr selyem bafiszt, mintás 38 f. 1 mtr lüster, minden szín 30 f. Szallagok, csipkék, kötőtűk, kelmék, harisnyák, ruhavásznak, zefírek, ágymadracok, sifonok, vásznak, paplanok, maradékok mind olcsó árban **Molnár női divatáruház** Kossuth- és Bathány-u. sarkon, színházzal szemben.

Állás
Perfekt
magyar-német levelező, könyvelő, önálló munkacím állást keres. Szíves megkeresések „Perfekt” alatt a kiadóhivatalba kéretnek. Ora könyvelést is elvállal. 528

Könyvelő,
aki a főkönyvvezetés, mérlegcsinálás minden ágában kitűnő gyakorlattal bír, pénzintézetnél vezető állást töltött be, állását változtatni óhajta. Esetleg több helyen könyvvezetést is vállal. Jelenleg is minden délután szabad idő felett rendelkezik. Cim a kiadóban. 388

Férfiaknak:
délután 6-10-ig, délután 5-8-ig.
Nőknek:
délután 10 órától délután 5 óráig.
Svéd fejlesztőtorna
gyermekeknek délután 3 órától 5 óráig. 1909

Szakképzett
üzletvezetőt keres a szentjohbbi fogyasztási szövetséget. Fizetése 1200 koronára készpénz, 5-600 korona forgalmi jutalék, lakás kerttel. Folyásni lehet aug. 23-ig. Óvadék szükséges. 592

Kereskedelmi
végzett fiatal leány, aki a gyorsírászatban és gépirásban kellő gyakorlattal bír, megfelelő állást keres. Beléphet azonnal. Cim a kiadóhivatalban. 494

Keresek
egy okleveles tanítónőt három gyermek mellé. Ajánlatokat fizetési igény nélkül küldjék Veisz Rudolf Kovászi, Arad megye. 465

Fiatalf
német leányt, egy gyermek mellé azonnal felvennék. Simonfi-utca 2/b első emelet balra. 502

Vizsgázott
gépész, csépléshez azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 485

Csapat
keresek elszámolásra 1000 korona óvadékkal, saját házamban levő vendéglőmben. Fleischer Ignác Kunszentmiklós. 506

Uj vizgyógyintézet
és Zander-féle svéd gyógygymnastica ...
DEBRECZEN, SIMONFFY-U. 7.

Vezető orvos: Dr. Szász Adolf. :: Rendel: délelőtt 10-1-ig, délután 3-5 óráig. ::

Rendelési órák:

Férfiaknak:
délután 6-10-ig, délután 5-8-ig.

Nőknek:
délután 10 órától délután 5 óráig.

Svéd fejlesztőtorna
gyermekeknek délután 3 órától 5 óráig. 1909

Most nyílt meg
LADÁNYI JÓZSEF ÉS TÁRSA
pécsi és nagyváradai puskaműves cég debreczeni fiókja

Piac-u. 83. sz. alatt

Nagy raktár mindennemű kakashoz és kakashoz nélküli (Hammerless) vadászfegyverekben, löbért és revolver valamint töltények és vadászfelszerelések jutányos árban kaphatók. Javítások és új munkák elfogadtnak, gyorsan és olcsón eszközöltetnek. ::::: ::::: ::::: ::::: A nagyérdemű vadász-közönség szíves pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Ladányi József és Társa.